ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ)
ΤΗΣ 29ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1983 [1]

Hilde de Bruyn
κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

«Δόκιμος υπάλληλος — Απόλυση»

Υπόθεση 223/82

Περίληψη

Υπάλληλοι — Πρόσληψη — Περίοδος δοκιμασίας — Απόλυση
(Κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων, άρθρο 34, παράγραφος 2)

Στην υπόθεση 223/82,

Hilde de Bruyn, πρώην δόκιμος υπάλληλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κάτοικος Λουξεμβούργου, 32, rue Jean l'Aveugle, εκπροσωπούμενη από τον Victor Biel, δικηγόρο Λουξεμβούργου, 18 A, rue des Glacis, με αντίκλητο τον ίδιο δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τον Martin Schmidt, διευθυντή προσωπικού και κοινωνικών υποθέσεων, επικουρούμενο από τον Alex Bonn, δικηγόρο Λουξεμβούργου, 22, Côte d'Eich, με αντίκλητο τον ίδιο δικηγόρο,

καθού,

που έχει ως κύριο αντικείμενο την ακύρωση της έκθεσης κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας και της απόλυσης της προσφεύγουσας, καθώς και την επιδίκαση αποζημίωσης,

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

συγκείμενο από τους A. O'Keeffe, πρόεδρο τμήματος, Mackenzie Stuart και T. Koopmans, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Sir Gordon Slynn
γραμματέας: P. Heim

εκδίδει την παρούσα

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, η εξέλιξη της διαδικασίας, οι ισχυρισμοί καθώς και τα επιχειρήματα και αιτήματα των διαδίκων συνοψίζονται ως εξής:

I — Ιστορικό και γραπτή διαδικασία

Έχοντας επιτύχει στο διαγωνισμό PE/58/LA για την πρόσληψη μεταφραστών ολλανδικής γλώσσας, η de Bruyn διορίστηκε δόκιμος υπάλληλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με το βαθμό LA 7 από την 1η Μαρτίου 1981.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, στο έντυπο υποβολής υποψηφιότητάς της, η δήλωση ότι η κατοικία της βρισκόταν στο s-Gravenwezel είχε διαγραφεί, και στη θέση «ταχυδρομική διεύθυνση» που προηγουμένως είχε συμπληρωθεί με τη λέξη «geen» (ουδεμία), είχε σημειωθεί «Μαντινείας 2-4 — Βύρωνας — Αθήνα».

Την Παρασκευή 3 Απριλίου 1981, η προσφεύγουσα έφυγε από την υπηρεσία της, δηλώνοντας ότι δεν αισθανόταν καλά. Στην προσφυγή της ισχυρίζεται ότι έλαβε κανονική αναρρωτική άδεια, διότι είχε προγραμματιστεί μια χειρουργική επέμβαση στην Αθήνα ήδη από τον προηγούμενο Απρίλιο, αναγνωρίζει όμως ότι αναχώρησε για την Ελλάδα χωρίς ειδικά να ζητήσει άδεια. Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί την ερμηνεία αυτή των πραγματικών περιστατικών.

Στις 10 Απριλίου 1981, το καθού έλαβε ένα πιστοποιητικό ασθενείας με ημερομηνία 6 Απριλίου, που υπογραφόταν από γιατρό της Αθήνας και που βεβαίωνε ότι η προσφεύγουσα ήταν ασθενής και έπρεπε να απόσχει από την υπηρεσία της επί ένα δεκαήμερο. Ένα δεύτερο πιστοποιητικό, με ημερομηνία 17 Απριλίου, παρέτεινε την αναρρωτική άδεια για ένα ακόμη δεκαή-

μερο. Η de Bruyn επανήλθε στην υπηρεσία της στις 28 Απριλίου 1981.

Στις 2 Ιουνίου 1981, ένα υπηρεσιακό σημείωμα υπογεγραμμένο από τον προϊστάμενο του τμήματος της προσφεύγουσας και δύο αναθεωρητές απευθύνθηκε στο διευθυντή της μεταφραστικής υπηρεσίας και κοινοποιήθηκε στην de Bruyn. Με αυτό επισημαινόταν ότι η ενδιαφερομένη όφειλε να τηρεί πιο προσεκτικά τους κανόνες της διοικήσεως και να εξοικειωθεί γρηγορότερα με την ορολογία, ότι είχε όμως καλή γνώση της νέας ελληνικής και ότι η μακρά απουσία της λόγω ασθενείας δεν επέτρεπε να εκφραστεί μια επιστάμενη κρίση.

Στις 7 Σεπτεμβρίου 1981, η de Bruyn έλαβε ένα έντυπο υπογεγραμμένο από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας της, ο οποίος την ενημέρωνε ότι μέχρι στιγμής η δοκιμαστική της υπηρεσία είχε παρουσιάσει ανεπαρκή αποτελέσματα και ότι, συνεπώς, η έκθεση κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας θα μπορούσε να αποβεί αρνητική. Ύστερα απ' αυτό, η ενδιαφερόμενη είχε μια συνάντηση με τον προϊστάμενο της υπηρεσίας της.

Στις 28 Οκτωβρίου 1981, υπογράφηκε η έκθεση κρίσης για το πέρας της δοκιμασίας της προσφεύγουσας. Περιείχε τη μνεία «ικανοποιητική» ως προς την ταχύτητα εκτελέσεως, τις σχέσεις εντός της υπηρεσίας και προς τους τρίτους, και «ανεπαρκής» ως προς τις αναγκαίες γνώσεις για την εκτέλεση των καθηκόντων της, την κρίση και ικανότητα προσαρμογής, την πρωτοβουλία, την οργανωτική ικανότητα, την αίσθηση ευθύνης και αφοσίωση στα καθήκοντά της, την ποιότητα της εργασίας και την ακρίβεια κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Με συνημμένο υπηρεσιακό σημείωμα γινόταν διευκρίνιση των εξής αιτιάσεων για την προσφεύγουσα:

«— έλλειψη αντιλήψεως και γενικής παιδείας που οδηγούν σε ανεπαρκή κατανόηση των κειμένων·

— απερίσκεπτη και αδιάφορη συμπεριφορά: επανειλημμένα οι απροσεξίες της παραλίγο να διαταράξουν την ομαλή λειτουργία της υπηρεσίας·

— έλλειψη πρωτοβουλίας και έφεσης προς εργασία: δεν έχει επιτύχει να εξοικειωθεί επαρκώς με τη λειτουργία των οργάνων, ούτε με τις στοιχειωδέστερες κοινοβουλευτικές έννοιες και όρους· επιπλέον, καθυστερήσεις κατά την εκτέλεση της εργασίας·

— έλλειψη ακρίβειας κατά τις ώρες εργασίας και κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της·

— έλλειψη τάξεως».

Η έκθεση πρότεινε την απόλυση της προσφεύγουσας.

Στις 11 Δεκεμβρίου 1981, η de Bruyn υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί της προαναφερθείσας έκθεσης, και ζήτησε την παράταση της δοκιμαστικής της υπηρεσίας επικαλούμενη τις απουσίες της λόγω ασθένειας, που δεν της επέτρεψαν να επιδείξει πλήρως τις επαγγελματικές της ικανότητες.

Στις 9 Φεβρουαρίου 1982, η προσφεύγουσα έλαβε την απόφαση με την οποία απολυόταν στις 28 Φεβρουαρίου. Στις 17 Φεβρουαρίου, η προσφεύγουσα υπέβαλε ένσταση κατά της έκθεσης κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας της και κατά της συνεπαγόμενης απόλυσής της. Η ένσταση αυτή συμπληρωνόταν από ένα σημείωμα της προσφεύγουσας με ημερομηνία 26 Μαΐου 1982, με το οποίο ισχυριζόταν ότι η απόλυσή της βρισκόταν σε στενή αιτιώδη σχέση με την πρόσληψη του Vermeulen. Η ένσταση καθώς και το σημείωμά της απορρίφθηκαν με έγγραφο του γενικού γραμματέα του Κοινοβουλίου της 16ης Ιουλίου 1982.

Η παρούσα προσφυγή ασκήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 23 Αυγούστου 1982.

Η γραπτή διαδικασία ακολούθησε την κανονική πορεία.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Η *προσφεύγουσα* ζητεί από το Δικαστήριο:

«α) να κρίνει την παρούσα προσφυγή παραδεκτή·

β) να δεχθεί ότι είναι βάσιμη και συνεπώς να κηρύξει άκυρη την έκθεση κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας, με την οποία προτεινόταν η απόλυση της de Bruyn.

γ) συνεπώς, να κηρύξει την απόλυση άκυρη και χωρίς έννομο αποτέλεσμα·

δ) να αποφανθεί, επομένως, ότι η προσφεύγουσα δικαιούται να λάβει τις αποδοχές, απολαβές και αποζημιώσεις της από την ημερομηνία της απόλυσής της (28 Φεβρουαρίου 1981) εντόκως προς 10 % μέχρι την πλήρη εξόφληση από το καθού·

ε) να υποχρεώσει το καθού να καταβάλει στην προσφεύγουσα, λόγω ηθικής βλάβης, είτε 10 000 βελγικά φράγκα για κάθε μήνα που έμεινε άνεργη από της υποβολής της ένστασής της, εντόκως προς 10 %, είτε ένα κατ' αποκοπή ποσόν 180 000 βελγικών φράγκων, εντόκως προς 10 % από της υποβολής της ένστασης μέχρι την πλήρη εξόφληση·

στ) να αναγνωρίσει ότι — πράγμα το οποίο η προσφεύγουσα προσφέρεται να αποδείξει, με μάρτυρες — η αμφισβητούμενη έκθεση κρίσεως κατά το πέρας της δοκιμασίας συνιστά κατάχρηση εξουσίας και ότι ο υποκρυπτόμενος σκοπός της έκθεσης αυτής ήταν να κενωθεί η θέση της προσφεύγουσας·

ζ) να καταδικάσει το καθού στα δικαστικά έξοδα· άλλως, σε περίπτωση διεξαγωγής αποδείξεων, να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα».

Το *καθού* ζητεί από το Δικαστήριο:

«— ως προς το παραδεκτό της προσφυγής, να σημειωθεί ότι επαφίεται στην κρίση του Δικαστηρίου·

— να κρίνει την προσφυγή αβάσιμη και να την απορρίψει·

— ως προς τα δικαστικά έξοδα, να κρίνει σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του οργανισμού».

III — Λόγοι ακυρώσεως και επιχειρήματα των διαδίκων

Η *προσφεύγουσα* επικαλείται καταρχάς, στην προσφυγή της, ένα λόγο που βασίζεται στην τήρηση της καλής πίστης, επειδή κατά την άποψή της, ο κριτής δεν αξιολόγησε νηφάλια τα σημεία που όφειλε να εξετάσει κατά το άρθρο 34 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Πράγματι, μια αιτιολόγηση δεν μπορεί να αναφέρεται σε προσωπικούς παράγοντες, όπως «έλλειψη τάξεως», «νωχέλεια», «απροσεξία». Όσο για την «έλλειψη γενικής παιδείας», στην περίπτωση μιας πτυχιούχου φιλολογίας είναι κάτι που χρήζει αποδείξεως. Ένας δεύτερος λόγος ακυρώσεως που στηρίζεται στη στοιχειώδη αιτιολόγηση συνδυάζεται προς τον πρώτο.

Παραβιάστηκε το δικαίωμα αρωγής ή «Fürsorgepflicht», διότι δεν ακούστηκε η γνώμη του μόνου προσώπου που βοήθησε την προσφεύγουσα στη διάρκεια της δοκιμαστικής της υπηρεσίας, της Kroon, αναθεωρήτριας, και αφετέρου επειδή οι ιεραρχικά προϊστάμενοι της προσφεύγουσας δεν την βοήθησαν.

Η έκθεση κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας καταρτίστηκε πριν την κανονική προθεσμία, δηλαδή δύο μήνες και εννέα ημέρες πριν τη λήξη της δοκιμασίας.

Όσον αφορά δε την αρμοδιότητα του κριτή, την αμφισβητεί η προσφεύγουσα, υπό την έννοια ότι αρμόδιος για την κατάρτιση της έκθεσης κρίσης ήταν ο διευ-

θυντής της υπηρεσίας. Βεβαίως, στις 21 Σεπτεμβρίου 1981, δεν υπήρχε διευθυντής της μεταφραστικής υπηρεσίας, το γεγονός όμως αυτό κατά κανένα τρόπο δεν δικαιολογεί μια οιαδήποτε ανάθεση αρμοδιοτήτων ως προς τις εκθέσεις κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας στον Van Mulders, προϊστάμενο τμήματος.

Ως προς την παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, αφού της έγινε σύσταση να εξοικειωθεί με ταχύτερο ρυθμό με την ορολογία, την έλαβε υπόψη, χωρίς όμως να συνειδητοποιήσει την απειλή που αντιπροσώπευε για το μέλλον της η παρατήρηση αυτή. Οι τρεις υπογράφοντες το υπηρεσιακό σημείωμα της 2ας Ιουνίου 1981 διαπίστωναν ικανοποιητική γνώση της νεοελληνικής, παρατηρούσαν όμως επίσης ότι η μακρά απουσία της λόγω ασθένειας δεν τους επέτρεπε να εκφέρουν γνώμη επισταμένως. Αυτό το υπηρεσιακό σημείωμα συντάχθηκε ύστερα από μια περίοδο ενεργού απασχόλησης 53 ημερών. Κατά τη συνάντησή της με τον προϊστάμενο του τμήματος δεν έγινε καθόλου λόγος για πλήρως αρνητική έκθεση κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας και, παρ' όλα αυτά, 12 ημέρες αργότερα, καταρτίστηκε η έκθεση, με την οποία προτεινόταν η απόλυσή της. Καθ' όλη την περίοδο της δοκιμαστικής της υπηρεσίας, όμως, η προσφεύγουσα δεν έλαβε καμιά γραπτή ή προφορική παρατήρηση που να την κάνει να πιστέψει ότι ο κίνδυνος να ληφθεί μια τέτοια απόφαση ήταν επικείμενος.

Η προσφεύγουσα επικαλείται, τέλος, κατάχρηση εξουσίας, δεδομένου ότι μια σειρά από πρόσφορες και συγκλίνουσες ενδείξεις την κάνουν να πιστεύει ότι η έκθεση κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας καταρτίστηκε, κατ' ουσίαν, για λόγους άσχετους προς την καλή λειτουργία της υπηρεσίας. Η διασύνη να συνταχθεί η αμφισβητούμενη έκθεση πριν την κανονική προθεσμία προδίδει τη σπουδή να αποφασιστεί η «απαλλαγή» από την προσφεύγουσα για να μπορέσει να προσφερθεί η θέση της στον Vermeulen, που επέτυχε σε ένα μεταγενέστερο διαγωνισμό.

Πέρα από την ακύρωση της έκθεσης κρίσης και της απόφασης απόλυσης, η προσφεύγουσα ζητεί να της καταβληθεί ο μισθός της για τους «μήνες ανεργίας» εντόκως προς 10 % από του χρόνου κατά τον οποίο έπρεπε να καταβληθεί ο κάθε μισθός. Η έκθεση κρίσης της προκάλεσε πολύ σοβαρή ηθική βλάβη, διαρκή και βασανιστική ανησυχία και δαπάνες για την αναζήτηση νέας απασχόλησης.

Με το υπόμνημα αντικρούσεως, το *Κοινοβούλιο* ισχυρίζεται ότι ο λόγος που αναφέρεται στον πρώορο χαρακτήρα της έκθεσης κρίσης για τη δοκιμαστική υπηρεσία στερείται πραγματικού ερείσματος. Πράγματι, η έκθεση κατά το δεύτερο μέρος της «κρίσης» συμπληρώθηκε και χρονολογήθηκε στις 28 Οκτωβρίου 1981, δηλαδή ένα μήνα πριν τη λήξη της δοκιμαστικής υπηρεσίας της προσφεύγουσας, και μόνο το διοικητικό μέρος καταρτίστηκε στις 21 Σεπτεμβρίου 1981. Άλλωστε, ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης προβλέπει μόνο το αργότερο χρονικό όριο και δεν ορίζει τίποτα για το ενωρίτερο χρονικό σημείο, κατά το οποίο μπορεί να συνταχθεί η έκθεση κρίσης. Το Δικαστήριο, από ό,τι γνωρίζει το καθού, ποτέ δεν χρειάστηκε να ασχοληθεί με το πρόβλημα του υποτιθέμενα πρόωρου χαρακτήρα μιας έκθεσης κρίσης, δεδομένου μάλιστα ότι μια τέτοια επίκριση δεν βρίσκει κανένα έρεισμα στα κείμενα του νόμου.

Όσον αφορά τον αρμόδιο κριτή, το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη έκθεση υπογράφηκε από τον αναπληρωτή γενικό γραμματέα, Palmer, βάσει της γνώμης του προϊστάμενου του ενδιαφερόμενου τμήματος, Van Mulders. Συνοδευόταν από ένα υπηρεσιακό σημείωμα απευθυνόμενο στον Palmer, υπογεγραμμένο από τον προϊστάμενο του τμήματος και προσυπογεγραμμένο από ένα γλωσσικό σύμβουλο και

έναν αναθεωρητή. Η έκθεση προερχόταν, λοιπόν, από αυτούς που βρίσκονταν στην καλύτερη θέση για να αξιολογήσουν την εργασία της προσφεύγουσας. Άλλωστε, υπογραφόταν από το γενικό διευθυντή. Αφού, λοιπόν, έτσι έχουν τα πραγματικά περιστατικά, πρέπει, κατά το καθού, να υπομνηστεί ότι ο κανονισμός της υπηρεσιακής κατάστασης δεν καθορίζει ποια αρχή είναι αρμόδια για τη σύνταξη και υπογραφή, υπό την ιδιότητα του κριτή, της έκθεσης κρίσης για τη δοκιμαστική υπηρεσία που αναφέρεται στο άρθρο 34, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Όσον αφορά την ανεπαρκή αιτιολόγηση, το καθού απαντά ότι ένα σχόλιο που συνοψίζεται σε δύο ή τρεις λέξεις πρέπει καταρχήν να καλύπτει την υποχρέωση συμπληρωματικής αιτιολογήσεως του βαθμού «ανεπαρκής». Συνεπώς, η υπό κρίση έκθεση δεν μπορεί να προσβληθεί ως προς τον τύπο. Ως προς την ουσία, η προσφυγή συζητεί το βάσιμο των παρατηρήσεων του κριτή με την πρόθεση να το θέσει υπό τον έλεγχο όχι μόνο της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής, αλλά, στη συνέχεια, και του Δικαστηρίου. Είναι όμως γνωστό ότι το τελευταίο περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλομένης έκθεσης τόσον από πλευράς τύπου, και ιδίως της παροχής δυνατότητας αμφισβήτησης, όσο και από πλευράς αιτιολόγησης. Η προσφεύγουσα στην πραγματικότητα στρέφεται κατά ορισμένων μομφών που της προσάπτονται αμφισβητώντας τις και προσπαθώντας να τις αντικρούσει. Έτσι, για παράδειγμα, όσον αφορά το βαθμό «ανεπαρκής» στις «αναγκαίες γνώσεις για την εκτέλεση των καθηκόντων της», ισχυρίζεται ότι κατατάχτηκε με καλή σειρά σε διαγωνισμό και ότι ο ισχυρισμός τώρα ότι δεν έχει τις αναγκαίες γνώσεις για την άσκηση των καθηκόντων της αποτελεί αποδοκιμασία της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού. Το επιχείρημα, λοιπόν, της προσφεύγουσας ισοδυναμεί με την παραδοχή ότι κάθε υποψήφιος διαγωνισμού, που κατατάχτηκε στον πίνακα επιτυχόντων, έχει αποδείξει ταυτόχρονα και την ικανότητά του. Θα μπορούσαμε τότε να αναρωτηθούμε γιατί ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης επιβάλλει την υποχρεωτική δοκιμαστική υπηρεσία για κάθε υπάλληλο, ενώ είναι γνωστό ότι, αν η επιτυχία σε διαγωνισμό ή εξέταση μπορεί να πληροφορήσει σχετικά με τη θεωρητική κατάρτιση του υποψηφίου, η δοκιμαστική υπηρεσία μπορεί να αποκαλύψει τις ικανότητές του στην πράξη.

Με τη στάση της, λοιπόν, η προσφεύγουσα κατ' ουσίαν εναντιώνεται στην ανεπαρκή της βαθμολογία ισχυριζόμενη ότι είναι αβάσιμη, αμφισβητεί την κρίση των προϊσταμένων της, επικαλείται τις σπουδές της, τις γνώσεις της, το επίπεδο της εκπαιδεύσεώς της, την επιτυχία της σε προηγούμενες θέσεις και προ παντός σε διαγωνισμό του οργάνου, υποστηρίζει ότι οι αξιολογήσεις που της έγιναν είναι αστήρικτες, αντιτίθενται και προσβάλλει, κατά συνέπεια, την έκθεση κρίσης. Η συζήτηση αυτή επί της ουσίας των επικρίσεων που απορρέουν από την έκθεση κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας δεν έχει θέση ενώπιον του Δικαστηρίου.

Όσον αφορά τους λόγους που στηρίζονται στην παραβίαση της αρχής της καλής πίστεως και της στοιχειώδους αιτιολογήσεως, ισχύει το αυτό. Ως προς το καθήκον αρωγής, το Κοινοβούλιο απαντά ότι πέρα από απλώς προφορικές ειδοποιήσεις, η προσφεύγουσα έλαβε από τις 2 Ιουνίου 1981, ύστερα από τρεις μήνες δοκιμαστικής υπηρεσίας, αντίγραφο γραπτού υπηρεσιακού σημειώματος, με το οποίο ο ιεραρχικά προϊστάμενός της και δύο άλλοι αναθεωρητές, μεταξύ των οποίων και η Kroon, εφιστούσαν την προσοχή της στα σημεία στα οποία θα έπρεπε να επιδείξει ιδιαίτερη προσπάθεια. Εξάλλου, της επιστρέφονταν οι μεταφράσεις της αναθεωρημένες, βάσει των οποίων μπορούσε να εντοπίσει τις ανεπάρκειές της, για να μη γίνει λόγος για τις υποδείξεις που της έγιναν για τη συμπεριφορά της στην υπηρεσία.

Αυτά αρκούν για να εξαλείψουν κάθε αμφιβολία και όσον αφορά την παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Στην

πραγματικότητα το Κοινοβούλιο είναι εκείνο που εξαπατήθηκε ως προς την εμπιστοσύνη που πίστευε ότι μπορούσε να τρέφει για την προσφεύγουσα.

Όσον αφορά δε την κατάχρηση εξουσίας, το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι η θέση που κατείχε η de Bruyn ήταν διαφορετική από εκείνη στην οποία διορίστηκε ο Vermeulen. Οι θέσεις αυτές πληρώθηκαν ύστερα από δύο διαφορετικούς διαγωνισμούς, εκείνον στον οποίο συμμετέσχε η προσφεύγουσα, το διαγωνισμό PE/58/LA, για τον οποίο το ανώτατο όριο ηλικίας ήταν 35 έτη και η φύση των καθηκόντων περιγραφόταν ως εξής: «Μετάφραση προς την ολλανδική γλώσσα από δύο τουλάχιστον άλλες επίσημες γλώσσες κλπ.» και το δεύτερο διαγωνισμό, PE/67/LA, στον οποίο έλαβε μέρος ο Vermeulen, για τον οποίο τα καθήκοντα καθορίζονταν ως εξής: «Μετάφραση προς την ολλανδική γλώσσα από τη νέα ελληνική και από μία άλλη επίσημη γλώσσα ...» και το ανώτατο όριο ηλικίας ανερχόταν στα 40 λαμβάνοντας υπόψη τη δυσκολία εξευρέσεως υποψηφίων με γνώση της ελληνικής.

Ως προς το αίτημα αποζημιώσεως, το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι είναι απαράδεκτο, εφόσον στο Δικαστήριο έχει ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως. Και αν ακόμα υποτεθεί ότι ένα τέτοιο αίτημα είναι καταρχήν παραδεκτό, είναι αβάσιμο, εφόσον η προσφεύγουσα, αν νικήσει, θα λάβει πλήρη ικανοποίηση και μια πρόσθετη ζημία είναι ανύπαρκτη. Σε αντίθετη περίπτωση, το όργανο θα βρισκόταν σε πλήρη αδυναμία να κάνει χρήση του άρθρου 34, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

Στην απάντησή της η *προσφεύγουσα* παρατηρεί, αναφορικά με την κατάχρηση εξουσίας ότι η ολλανδική μεταφραστική υπηρεσία δεν την χρειαζόταν πλέον, αφής στιγμής θα διέθετε ένα μεταφραστή πεπειραμένο στα ελληνικά. Ο διορισμός του Vermeulen στις 5 Οκτωβρίου 1981 συνέπιπτε πολύ καλά χρονικά με την αρνητική έκθεση κρίσης της προσφεύγουσας, που ήταν λοιπόν καταδικασμένη στην απόλυση. Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι η προσφεύγουσα είχε επιλεγεί λόγω των γνώσεών της στην ελληνική, αν και η γνώση της γλώσσας αυτής δεν αποτελούσε προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό στον οποίο είχε συμμετάσχει. Για τη θέση του Vermeulen, η γνώση της νέας ελληνικής αποτελούσε conditio sine qua non. Είναι, επομένως, προφανές ότι ύστερα από το δεύτερο διαγωνισμό, στον οποίο συμμετείχε ο Vermeulen, το τμήμα της δεν είχε πλέον συμφέρον στη διατήρηση της προσφεύγουσας.

Στην ανταπάντησή του το *Κοινοβούλιο* παρατηρεί ότι η προσφεύγουσα δεν προσλήφθηκε ειδικά λόγω των γνώσεών της στην ελληνική, δεδομένου ότι η γνώση της ελληνικής γλώσσας ελήφθη απλώς υπόψη, σύμφωνα με την προκήρυξη του διαγωνισμού. Τον Απρίλιο 1981, κατά την έναρξη της δοκιμαστικής υπηρεσίας της προσφεύγουσας, υπήρχαν 4 κενές θέσεις στο τμήμα ολλανδικής μεταφράσεως, κατά το πέρας δε της δοκιμαστικής της υπηρεσίας, έμεναν ακόμα 3. Οι 3 αυτές θέσεις δεν συμπληρώθηκαν παρά το 1982, όταν έγινε ο διαγωνισμός PE/69/LA, του οποίου οι εργασίες ολοκληρώθηκαν το Μάρτιο 1982. Η σκέψη λοιπόν της προσφεύγουσας ότι έπρεπε να απολυθεί για να προσφερθεί μια θέση στον Vermeulen προσκρούει σ' αυτά τα γεγονότα και τις ημερομηνίες.

IV — Προφορική διαδικασία

Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικώς τις παρατηρήσεις τους κατά τη συνεδρίαση της 30ής Ιουνίου 1983.

Στο τέλος της ίδιας συνεδριάσεως ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του.

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 23 Αυγούστου 1982, η de Bruyn, δόκιμος υπάλληλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, άσκησε προσφυγή, με την οποία ζητεί την ακύρωση της έκθεσης κρίσης για τη δοκιμαστική της υπηρεσία και της απόφασης απόλυσής της που ελήφθη βάσει της έκθεσης αυτής, και, κατά συνέπεια, την καταβολή των μισθών, απολαβών και αποζημιώσεών της από την ημερομηνία απολύσεώς της στις 28 Φεβρουαρίου 1981, καθώς και την επιδίκαση αποζημιώσεως προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη.

2 Κατόπιν του γενικού διαγωνισμού PE/58/LA για την πρόσληψη μεταφραστών ολλανδικής γλώσσας στη γενική διεύθυνση γραμματείας και γενικών υπηρεσιών, η de Bruyn διορίστηκε, με απόφαση του γενικού γραμματέα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 30ής Μαρτίου 1981, δόκιμος υπάλληλος με το βαθμό LA 7 από την 1η Μαρτίου 1981. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων, υπείχε την υποχρέωση να συμπληρώσει περίοδο δοκιμαστικής υπηρεσίας εννεάμηνης διάρκειας εκτεινόμενη από την 1η Μαρτίου μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 1981.

3 Στην προσφεύγουσα διαβιβάστηκε αρνητική έκθεση κρίσης για τη δοκιμαστική της υπηρεσία με ημερομηνία 28 Οκτωβρίου 1981, την οποία υπέγραψε στις 4 Νοεμβρίου 1981 παραπέμποντας σε παρατηρήσεις που θα επακολουθούσαν. Με τις παρατηρήσεις αυτές, που έφεραν ημερομηνία 11 Δεκεμβρίου 1981, η προσφεύγουσα απέκρουε τις μομφές που της είχαν προσαφθεί και ζητούσε παράταση της δοκιμαστικής της υπηρεσίας λόγω απουσιών (ασθένεια — άδεια) που δεν της επέτρεψαν να αποδείξει πλήρως τις επαγγελματικές της ικανότητες.

4 Ο γενικός γραμματέας του Κοινοβουλίου ενημέρωσε την προσφεύγουσα στις 9 Φεβρουαρίου 1982 με συστημένο έγγραφο σχετικά με την απόφασή του να την απολύσει από τις 28 Φεβρουαρίου 1982, κατόπιν της δυσμενούς έκθεσης κρίσης για τη δοκιμαστική της υπηρεσία, με την οποία προτεινόταν η απόλυσή της.

5 Ο πληρεξούσιος δικηγόρος της προσφεύγουσας προσκόμισε την ένσταση κατά της έκθεσης κρίσης για τη δοκιμαστική υπηρεσία και της συνεπακόλουθης απόλυσης της προσφεύγουσας, ένσταση που συμπληρώθηκε με επιστολή της 26ης Μαΐου 1982.

6 Η ένσταση αυτή απορρίφθηκε με έγγραφο της 16ης Ιουλίου 1982 του γενικού γραμματέα του Κοινοβουλίου.

7 Στην έκθεση κρίσεως για τη δοκιμαστική υπηρεσία η αξιολόγηση «ανεπαρκής» είχε δοθεί στα εξής επτά σημεία: α) αναγκαίες γνώσεις για την εκτέλεση των ασκουμένων καθηκόντων, 6) κρίση και ικανότητα προσαρμογής, γ) πρωτοβουλία, δ) οργανωτική ικανότητα, ε) αίσθηση ευθύνης και αφοσίωση στα καθήκοντα, στ) ποιότητα εργασίας και ζ) ακρίβεια κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων. Η αξιολόγηση αυτή στηριζόταν σ' ένα υπηρεσιακό σημείωμα που είχει συνταχθεί από τον Van Mulders, προϊστάμενο του τμήματος ολλανδικής μεταφράσεως, και υπογραφόταν από τον Haarsma, γλωσσικό σύμβουλο, και τον Van Heel, αναθεωρητή, στους οποίους είχε υποβληθεί για να διατυπώσουν τη γνώμη τους. Αυτό το υπηρεσιακό σημείωμα ανέφερε μεταξύ άλλων τα εξής:

«Οι αιτιάσεις που αποδίδουμε στην ενδιαφερομένη συνοψίζονται ως εξής:

— έλλειψη αντιλήψεως και γενικής παιδείας που οδηγούν σε ανεπαρκή κατανόηση των κειμένων·

— απερίσκεπτη και αδιάφορη συμπεριφορά: επανειλημμένα οι απροσεξίες της παρά λίγο να διαταράξουν την ομαλή λειτουργία της υπηρεσίας·

— έλλειψη πρωτοβουλίας και έφεσης προς εργασία: δεν έχει επιτύχει να εξοικειωθεί επαρκώς με τη λειτουργία των οργάνων, ούτε με τις στοιχειωδέστερες κοινοβουλευτικές έννοιες και όρους· επιπλέον, καθυστερήσεις κατά την εκτέλεση της εργασίας·

— έλλειψη ακρίβειας κατά τις ώρες εργασίας και κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της·

— έλλειψη τάξεως.»

8 Η έκθεση κρίσης, που έφερε ημερομηνία 28 Οκτωβρίου 1981, υπογραφόταν από τον Palmer υπό την ιδιότητά του ως γενικού διευθυντή.

9 Η προσφεύγουσα επικρίνει διαφοροτρόπως την έκθεση. Ήταν πρόωρη διότι συντάχθηκε στις 21 Σεπτεμβρίου, δηλαδή περισσότερο από δύο μήνες πριν από τη λήξη της δοκιμαστικής υπηρεσίας· ανέφερε εσφαλμένα ότι η προσφεύγουσα είχε συμπληρώσει δύο έτη ανωτέρων σπουδών, αντί τεσσάρων που είχε συμπληρώσει στην πραγματικότητα· η αιτιολογία των διαφόρων χαρακτηρισμών που κρίνονται ως «ανεπαρκείς» δεν διευκρίνιζε επαρκώς τις ελλείψεις της προσφεύγουσας· παρουσίαζε αντίφαση στο μέτρο που υπό τον τίτλο «απόδοση» στο σημείο «ταχύτητα εκτελέσεως» υπήρχε η μνεία «ικανοποιητική», ενώ στο

επεξηγηματικό σημείωμα αποδίδονταν στην προσφεύγουσα «καθυστερήσεις κατά την εκτέλεση της εργασίας»· δεν είχε ζητηθεί η γνώμη της Kroon, αναθεωρήτριας· η έκθεση δεν είχε υπογραφεί από τον αρμόδιο διευθυντή.

10 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει εξάλλου ότι το καθού παρέβη το καθήκον αρωγής που έχει και διέψευσε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη που μπορούσε να τρέφει η προσφεύγουσα προς τη διοίκησή του. Καθ' όλη τη διάρκεια της δοκιμαστικής υπηρεσίας δεν έλαβε καμία γραπτή ή προφορική παρατήρηση που να την κάνει να πιστέψει ότι επίκειται απόφαση απόλυσης.

11 Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το καθού έλαβε την απόφαση απόλυσής της προκειμένου να καταστεί δυνατή η πρόσληψη ως υπαλλήλου ενός άλλου συγκεκριμένου μεταφραστή. Επομένως, επρόκειτο για κατάχρηση εξουσίας.

12 Φαίνεται ότι η έκθεση κρίσης αποτελείται από δύο μέρη, από τα οποία το πρώτο, που περιέχει πληροφοριακά στοιχεία τα οποία δεν αναφέρονται στη δοκιμαστική υπηρεσία, συμπληρώθηκε από τη διεύθυνση προσωπικού στις 21 Σεπτεμβρίου 1981. Το μέρος αυτό περιέχει το σφάλμα που αφορά τη διάρκεια των ανωτέρων σπουδών της προσφεύγουσας. Αν και είναι ακριβές ότι το μέρος αυτό της έκθεσης περιέχει σφάλμα, δεν φαίνεται ότι το σφάλμα αυτό είχε αισθητή επίπτωση στην αξιολόγηση των ικανοτήτων της προσφεύγουσας, που συνιστά το ουσιώδες μέρος της έκθεσης κρίσης.

13 Το ουσιώδες μέρος της έκθεσης κρίσης καταρτίστηκε κατά το τέλος Οκτωβρίου 1981 και φέρει ημερομηνία 28 Οκτωβρίου.

14 Από τα ανωτέρω έπεται ότι οι δύο επικρίσεις που αφορούν το χρόνο κατάρτισης της έκθεσης κρίσης και το σφάλμα για τη διάρκεια των ανωτέρων σπουδών πρέπει να αποκρουσθούν.

15 Όσαν αφορά την αιτιολογία της έκθεσης κρίσης, είναι αληθές ότι μία κρίση μόνο καλύπτει επτά χαρακτηρισμούς ως «ανεπαρκείς», η κρίση όμως αυτή περιέχει σαφείς αξιολογήσεις για τα προσόντα της προσφεύγουσας και αποτελεί πρόσφορη αιτιολογία που δεν μπορεί να θεωρηθεί ανεπαρκής.

16 Το καθού δεν αμφισβητεί ότι μπορεί να υπάρχει αντίφαση μεταξύ της κρίσης «ικανοποιητική» ως προς την ταχύτητα εκτέλεσης και της παρατήρησης που αναφέρεται σε «καθυστερήσεις κατά την εκτέλεση της εργασίας». Φαίνεται όμως, ότι η τελευταία αυτή παρατήρηση αναφέρεται μάλλον στη συμπεριφορά της προσφεύγουσας, και ειδικότερα στην έλλειψη έφεσης προς εργασία και όχι στην ικανότητά της να εκτελεί την εργασία της με την απαιτουμένη ταχύτητα. Εν πάση περιπτώσει, και αν ακόμα η επίκριση αυτή έπρεπε να μη ληφθεί υπόψη, θα παρέμεναν άλλες επικρίσεις αρκετά σαφείς για να αιτιολογήσουν την απόλυσή της.

17 Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί της παραλείψεως να ζητηθεί η γνώμη της Kroon, αρκεί να παρατηρηθεί ότι δεν είναι υποχρεωτικό να ζητείται συστηματικά η γνώμη όλων των αναθεωρητών και ότι αρμόδιος να κρίνει ποιοι ήταν καλύτερα σε θέση να αξιολογήσουν την εργασία της προσφεύγουσας κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής της υπηρεσίας ήταν ο προϊστάμενος του τμήματος.

18 Όσον αφορά την αιτίαση που αφορά την αρμοδιότητα του Van Mulders να υπογράψει την έκθεση κρίσης, ο εσωτερικός κανονισμός του Κοινοβουλίου δεν προσδιορίζει από ποιον υπάλληλο πρέπει να συνταχθεί η έκθεση. Φαίνεται ότι πάγια πρακτική του Κοινοβουλίου είναι η έκθεση κρίσης να προετοιμάζεται από το διευθυντή της οικείας υπηρεσίας. Κατά την κρίσιμη εποχή, στο Κοινοβούλιο δεν υπήρχε διευθυντής της μεταφραστικής υπηρεσίας και συνεπώς η έκθεση προετοιμάστηκε από τον προϊστάμενο του τμήματος, στο οποίο ανήκε η προσφεύγουσα. Υπογράφηκε από το γενικό διευθυντή, με τη σύσταση να απολυθεί η υπάλληλος. Αυτή η αιτίαση επομένως πρέπει να απορριφθεί.

19 Ως προς την αιτίαση που αφορά το καθήκον αρωγής που είχε το καθού και τον ισχυρισμό περί παραβιάσεως της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, όπως προκύπτει από τη δικογραφία, η προσφεύγουσα ειδοποιήθηκε, στις 2 Ιουνίου 1981, ότι υστερούσε στην εργασία της και, αργότερα, στις 7 Σεπτεμβρίου, ότι τα αποτελέσματά της ήταν ανεπαρκή και ότι ήταν πιθανό να συνταχθεί αρνητική έκθεση κρίσης για τη δοκιμαστική της υπηρεσία που να συνεπάγεται την απόλυσή της. Δεν μπορεί, συνεπώς, να διαπιστωθεί κάποια παράβαση εκ μέρους του οργάνου απ' αυτή την άποψη.

20 Τέλος, ως προς τη φερομένη κατάχρηση εξουσίας, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε ούτε την ελάχιστη απόδειξη σε στήριξη του λόγου αυτού. Πράγματι, το

αναφερόμενο πρόσωπο είχε διοριστεί υπάλληλος στις 5 Οκτωβρίου 1981, δηλαδή περισσότερο από τέσσερις μήνες πριν από την απόλυση της προσφεύγουσας, και είχε τοποθετηθεί σε άλλη θέση.

21 Βάσει των σκέψεων αυτών, οι διάφοροι λόγοι που προβλήθηκαν από την προσφεύγουσα είναι απορριπτέοι. Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί η προσφυγή.

Επί των δικαστικών εξόδων

22 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα. Σύμφωνα, όμως, με το άρθρο 70 του κανονισμού διαδικασίας, επί προσφυγής υπαλλήλου των Κοινοτήτων, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

κρίνει και αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

O'Keeffe Mackenzie Stuart Koopmans

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 29 Σεπτεμβρίου 1983.

Ο γραμματέας
κ.α.α.

J. A. Pompe

Βοηθός γραμματέας

Ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος

A. O'Keeffe